

Aan het college van B&W Hilvarenbeek

4 oktober 2023

Betreft: advies inzake verzamelverordening PW, IOAW, IOAZ en Bbz 2023.

Geacht college,

Op 23 augustus j.l. kregen we het verzoek te adviseren over de herziene verzamelverordening PW, IOAW, IOAZ en Bbz 2023. Daartoe kregen we de herziene verzamelverordening, de toelichting daarop en een overzicht van wijzigingen ten opzichte van vorige verordeningen aangeleverd. In het overleg op 3 oktober j.l. met de betrokken ambtenaar hebben we onze waardering uitgesproken voor dit verschillenoverzicht, dat het inzicht in de verschillen veel gemakkelijker maakt.

De participatiewet is als gevolg van het “Breed offensief” op een aantal plaatsen gewijzigd per 1 juli 2023. Daardoor moet ook de gemeentelijke verordening aangepast worden. Doel van het Breed offensief is om meer mensen met een beperking aan het, zo nodig aangepaste, werk te helpen of anderszins hun participatie in de samenleving te bevorderen. Dát vanuit het besef dat werk niet alleen inkomen oplevert maar ook bijdraagt aan zingeving en sociale contacten. De participatieraad ondersteunt dat streven natuurlijk. We ondersteunen dan ook de (vertraagde) herziening van de verordening die nodig is om te voldoen aan de al per 1 juli 2023 van kracht geworden wetgeving.

De participatieraad bekijkt de nieuwe verordening vanuit het idee dat de betrokken burger met zijn mogelijkheden en beperkingen centraal moet staan. Die moet immers participeren in onze samenleving. Vanuit die invalshoek willen we u graag enkele adviezen meegeven.

1. De doelgroep van de participatiewet en van de verordening bestaat ook uit mensen met beperkingen, voor wie het lastig is om, in de situatie waarin ze zitten, op te komen voor zich zelf. Natuurlijk vertrouwen we op de kwaliteiten van de betrokken ambtenaren om hier goed en zorgvuldig mee om te gaan, maar net als bij de WMO is het goed om cliënten aan het begin en gedurende een traject te laten bijstaan door onafhankelijke cliëntondersteuners. We adviseren u dan ook vast te leggen dat cliënten tijdig en goed geïnformeerd moeten worden over de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning. We adviseren u ook om te zorgen dat daarvoor voldoende capaciteit aan deskundige onafhankelijke cliëntondersteuners beschikbaar is.
2. Voor een cliënt wordt in samenspraak met de cliënt een plan van aanpak opgesteld. Het uitgangspunt dat de client daarmee akkoord moet gaan is prima. Het probleem kan beginnen wanneer dat niet gebeurt. In het uiterste geval zal in zo'n situatie een beschikking volgen waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Dat kan een traject worden dat veel (doorloop)tijd kost en waarin er grote onzekerheid (ook van inkomen) kan bestaan bij de cliënt. De participatieraad adviseert u dan ook om tot het uiterste in te spannen om zo'n bezwaarprocedure te voorkomen. Dat geldt zowel aan het begin, bij vaststelling van het plan van aanpak als tijdens de uitvoering daarvan. We denken ook dat de inbreng van een onafhankelijk cliëntondersteuner hiervoor belangrijk kan zijn.
3. De verordening moet nog uitgewerkt worden in beleidsregels. Die regels bepalen veel van de beslissingen die genomen moeten worden in de praktijk van de uitvoering. De participatieraad is van mening dat ook de beleidsregels moeten uitgaan van het redelijke belang van de cliënt. Daarbij dient elke schijn van willekeur voorkomen te worden. We

Stichting Participatieraad Hilvarenbeek

Secretariaat: De Klapstaarten 5, 5085 GA Esbeek

E-mail: secretariaat@participatieraadhilvarenbeek.nl Website: www.participatieraadhilvarenbeek.nl

adviseren u te bepalen dat zo nodig externe deskundigen geraadpleegd worden, zoals b.v. bij de vraag of iemand naar vermogen heeft meegewerkt aan de uitvoering van het plan van aanpak. De participatieraad wil ook graag adviseren over de vast te stellen beleidsregels.

4. In artikel 18 van de verordening wordt beschreven dat afgeweken kan worden van de hoorplicht bij verlaging van de uitkering als
  - a. de belanghebbende de zienswijze al eerder kenbaar heeft gemaakt en er geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden;
  - b. het horen niet nodig is voor het vaststellen van de ernst van de gedraging of de mate van verwijtbaarheid.

De participatieraad is van mening dat cliënten altijd gehoord moeten worden voorafgaand aan het besluit tot een verlaging van de uitkering. Voor de acceptatie van een dergelijk besluit is het nodig dat een cliënt uitdrukkelijk gehoord wordt voor een mogelijk verweer, desgewenst bijgestaan door een deskundige (onafhankelijk cliëntondersteuner). In artikel 18a staat niet aangegeven waaraan het “al eerder kenbaar maken” moet voldoen (digitaal, schriftelijk, mondeling, telefonisch ?) terwijl naar onze mening wel vastgelegd en aantoonbaar moet zijn dat dat gebeurd is. Uw college kan ook niet gemotiveerd besluiten om niet te horen wanneer betrokkene zijn zienswijze kenbaar heeft gemaakt als dat niet vastligt. Ook kan dan niet vastgesteld worden dat er geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden.

Ook het vaststellen van ernst van een gedraging of van de mate van verwijtbaarheid vergt naar ons idee het horen van betrokkene.

Wij adviseren u dan ook de mogelijkheid van het niet-horen conform artikel 18 te laten vervallen.

We vertrouwen er op met bovenstaande adviezen een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan een verordening die uitgaat van het belang van de cliënt en die daarmee bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen van de participatiewet maar ook die van uw college. We zien uw reactie graag tegemoet.

We zullen dit advies ook toesturen aan onze collega's in Goirle en Oisterwijk, omdat de voorliggende verordening in samenwerking van de drie gemeenten tot stand gekomen is.

Met vriendelijke groet,

namens de participatieraad Hilvarenbeek
Leon Bertens
Voorzitter